

Utlåtande 2017:113 RVII (Dnr 106-335/2016)

Minska utsläppen och bygg bostäder vid västra Valhallavägen

Motion (2016:24) av Karin Ernlund (C)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2016:24) av Karin Ernlund (C) om ”Minska utsläppen och bygg bostäder vid västra Valhallavägen” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Daniel Helldén anför följande.

Ärendet

Karin Ernlund (C) föreslår i en motion till kommunfullmäktige ett åtgärds paket som möjliggör nya bostäder längs västra Valhallavägen. Länsstyrelsen i Stockholms län har under programsamrådet meddelat att detaljplanen för området kan komma att överprövas med hänvisning till överskridande av miljö kvalitetsnormer för luft. Åtgärds paketet som motionären föreslår innefattar fyra punkter

- Sänkt hastighet längs hela Valhallavägen.
- Dubbdäcksförbud.
- Minska antalet körfält för bilar.
- Ställ krav på att de bussar som angör Östra station bidrar till minskade utsläpp av partiklar.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ge trafiknämnden i uppdrag att tillsammans med andra berörda nämnder, samt i dialog med

Trafikförvaltningen i Stockholms läns landsting, skyndsamt utreda och implementera ovan nämnda insatser för att förbättra luftkvaliteten och få till stånd nya bostäder längs västra Valhallavägen samt att Stockholms stad ska inrätta miljözoner på gator där luften är särskilt dålig.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Östermalms stadsdelsnämnd, YIMBY Stockholm samt Jagvillhabostad.nu. Jagvillhabostad.nu har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret kan konstatera att flera av de föreslagna åtgärderna i motionen redan har studerats av berörda nämnder inom programarbetet för västra Valhallavägen. I det arbetet har det framkommit att åtgärderna inte anses kunna bidra till att förbättra luftkvaliteten i den omfattning som krävs på kort sikt.

Exploateringsnämnden bedömer efter grundligt utredande att det inte finns några kortsiktiga lösningar som skulle kunna åstadkomma den förbättrande effekten på luftkvaliteten som behövs.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att de planerade bostäderna utefter Valhallavägen skulle utgöra ett viktigt tillskott för stadens bostadsförsörjning. Många av de förslag som räknas upp i motionen har studerats inom programarbetet och det har tyvärr konstaterats att åtgärderna inte kan bidra till att sänka halterna av NO₂ i den omfattning som krävs för att klara miljökvalitetsnormerna.

Stadsbyggnadsnämnden anger att de åtgärdsförslag som motionären lyfter fram har också studerats i de vidare utredningarna efter programsamrådet och kontoret kan konstatera att dessa inte kan bidra till att sänka halterna av NO₂ i den omfattning som krävs.

Trafiknämnden anger att de föreslagna åtgärderna har studerats och att dessa inte medför att klara gränsvärdena för kvävedioxid på den berörda platsen.

Östermalms stadsdelsnämnd är positiv till förslaget då det bidrar till att uppnå stadens mål om minskad klimatpåverkan och ett ökat bostadsbyggande då Stockholm växer i snabb takt, samt även positiv till att på längre sikt inrätta särskilda miljözoner med syfte att förbättra förhållandena på de gator där luften är extra dålig.

YIMBY Stockholm tillstryker förslaget i sin helhet då det är ett klart steg i rätt riktning för Stockholm. Med tanke på öppnandet av Norra Länken och att

en av avsikterna var att minska trafiken på Valhallavägen bör målsättningen vara att göra om Valhallavägen till en stadsgata med väl tilltagna ytor för gång- och cykeltrafik. Målsättningen om 700 bostäder bör också ses över och om möjligt utökas.

Mina synpunkter

Stockholms stad har som mål att bygga 140 000 bostäder fram till år 2030. Detta kommer att innebära att ett flertal svåra lägen kommer att prövas för stadsutveckling. Trots förbättringar av luftkvaliteten i Stockholm överskrider staden ännu gränsvärdena för kvävedioxid på en stor del av stadens gator och trafikleder. Förutom svårigheterna att bygga bostäder orsakar utsläppen av kvävedioxid risk för försämrad hälsa och förtida död. Att komma tillrätta med detta problem är brådskande.

De föreslagna bostäderna på Valhallavägen är ett positivt exempel på hur staden skulle kunna utnyttja mark för bostäder och stadsutveckling. Ytterligare exempel på detta är förslagen på stadsgator utefter dagens trafikleder. Dessa kan sammantaget bidra till en betydande del av stadens kommande stadsbyggande. Att skapa förutsättningar för att bygga 700 bostäder på Valhallavägen är därmed även av stor betydelse för en större stadsbyggnadsinriktning.

Åtgärds paketet som motionären förslår ser inte ut att ensamt bidra till att klara gränsvärdena för luftkvalitet. Sänkt hastighet och minska antal körfält för motorfordonstrafiken är åtgärder staden relativt enkelt kan genomföra. Dubbdäcksförbud har ingen effekt på utsläppen av kvävedioxid och ökade krav på bussarna är en fråga som staden saknar rådighet över.

Trafikkontoret har fått ett uppdrag att utreda möjligheten att införa miljözon för tunga fordon på Valhallavägen och återkomma till trafiknämnden för beslut. Valhallavägen är idag undantagen från detta på grund av omledningsväg för Norra länken. År 2020 justeras även trängselskatten samt att miljözon för lätta fordon kan vara ytterligare ett verktyg för staden. I ett större sammanhang kan båda dessa åtgärder sammantaget bidra till både färre och renare fordon i Stockholms innerstad. Ambitionen är att flera åtgärder ska möjliggöra för nya bostäder på Valhallavägen.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.
Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:24) av Karin Ernlund (C) om ”Minska utsläppen och bygg bostäder vid västra Valhallavägen” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 3 maj 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
K A R I N W A N N G Å R D

Daniel Helldén

Ulrika Gunnarsson

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) enligt följande.

Om jag hade haft yttranderätt och rösträtt hade jag yrkat att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Motion (2016:24) av Karin Ernlund (C) om att minska utsläppen och bygga bostäder vid västra Valhallavägen bifalls
2. Därutöver anføres följande

Vi välkomnar miljöförvaltningens inledande synpunkter om att bostäderna utefter Valhallavägen skulle utgöra ett viktigt tillskott för stadens bostadsförsörjning. Tämmligen självklart kan tyckas. Därefter kan vi dock ta del av en dyster redovisning inför projektet.

Västra Valhallavägen, en plats som idag är en av Stockholms mest tätbebyggda och där en förtätning enligt utfört programförslag förmodligen skulle innebära en än mer attraktiv plats för stockholmarna. Programförslaget stötte dock på patrull när Länsstyrelsen lät meddela att förslaget inte skulle vara förenligt med lagstiftningen då kvävedioxidnormen skulle överskridas under de första åren fram till 2023. Hänsyn tas inte till att där redan idag bor många människor trots att normen överskrids, lagstiftningen skiljer tydligt mellan befintlig och ny bebyggelse. Detta är allvarligt ett problem för en växande stad.

Arbetet med programförslaget har pågått i över två år. Nu skjuts det på framtiden på grund av en regelomständighet som inte staden råar över. Utöver befogad kritik mot den nationella lagstiftningen anser vi även att omständigheten kring kvävedioxidnivåerna borde ha kunnat förutses bättre av staden när programarbetet

inleddes 2014. Att arbetet stoppats är inte bara olyckligt mitt i en bostadskris, det framstår också som ett slöseri med skattebetalarnas pengar.

Motionens huvudsakliga syfte är att på lokal nivå komma tillrätta med luftproblematiken. Föreslagna åtgärder räcker kanske inte hela vägen före 2020, men trots detta anser vi att insatserna är viktiga för att ge staden fler verktyg för att öppna för fler bostäder i tätt bebodda lägen. Att minska trafiken är kanske det viktigaste verktyget. Resultatet av Länsstyrelsens besked blir därmed än mer frustrerande när stoppet av bygget faktiskt innebär att biltrafiken ges företräde - bilarna kan lugnt fortsätta att ta plats, utsläppen fortsätter och bostäder stoppas.

Vidare, stadsbyggnadskontoret visar i sin utredning att staden kommer att klara normerna för luftkvalitet i området någon gång mellan 2020 och 2023. Det är då särskilt besynnerligt att staden inte kan tillåtas att fortsätta med projektet då projektet uppenbarligen har framtiden på sin sida. Nu förlorar staden dyrbar tid när projektet läggs på is. Vi har respekt för att staden följer Länsstyrelsens anvisningar som i sin tur följer lagen, men vi vill kraftfullt betona det orimliga i att en stolpig lagstiftning nu sätter stopp för aldrig så behövda bostäder i ett av Stockholms mest populära och tätbebyggda områden.

Slutligen vill vi välkomna att trafikkontoret har fått i uppdrag att utreda möjligheterna till att införa en miljözon för tunga fordon på Valhallavägen, och återkomma till trafikinämnden för beslut. Dock känner vi oro över borgarrådets tillsynes lättsamma inställning till den tidsmässiga långbänk detta ärende dras i. Först efter 2020 när ovan miljözoner kan vara utredda, samt en justering av trängselskatten är på plats, kan eventuellt nya bostäder på Valhallavägen möjliggöras. En enligt oss alldeles för låg ambitionsnivå.

Remissammanställning

Ärendet

Karin Ernlund (C) föreslår i en motion till kommunfullmäktige ett åtgärds paket som möjliggör nya bostäder längs västra Valhallavägen. Länsstyrelsen i Stockholms län har under programsamrådet meddelat att detaljplanen för området kan komma att överprövas med hänvisning till överskridande av miljö kvalitetsnormer för luft. Åtgärds paketet som motionären föreslår innefattar fyra punkter

- Sänkt hastighet längs hela Valhallavägen.
- Dubbdäcksförbud.
- Minska antalet körfält för bilar.
- Ställ krav på att de bussar som angör Östra station bidrar till minskade utsläpp av partiklar.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ge trafiknämnden i uppdrag att tillsammans med andra berörda nämnder, samt i dialog med Trafikförvaltningen i Stockholms läns landsting, skyndsamt utreda och implementera ovan nämnda insatser för att förbättra luftkvaliteten och få till stånd nya bostäder längs västra Valhallavägen samt att Stockholms stad ska inrätta miljözoner på gator där luften är särskilt dålig.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Östermalms stadsdelsnämnd, YIMBY Stockholm samt Jagvillhabostad.nu. Jagvillhabostad.nu har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 maj 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm växer snabbt och kommunfullmäktige har antagit ett mål om 140 000 nya bostäder i Stockholms stad till 2030. Bostadsmålet ska uppfyllas i samklang med stadens högt uppsatta mål inom miljöprogrammet 2016-2019 som bland annat

innefattar delmål om minskad biltrafik och frisk luft. Det ingår i berörda nämnders uppdrag att pröva frågor av den karaktär som föreslås i motionen för att nå kommunfullmäktiges mål.

Stadsledningskontoret kan konstatera att flera av de föreslagna åtgärderna i motionen redan har studerats av berörda nämnder inom programarbetet för västra Valhallavägen. I det arbetet har det framkommit att åtgärderna inte anses kunna bidra till att förbättra luftkvaliteten i den omfattning som krävs på kort sikt. För närmare analys av åtgärderna hänvisas till trafiknämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens tjänsteutlåtanden.

Stadsledningskontoret föreslår att motion (2016:24) från Karin Ernlund (C) om ”Minska utsläppen och bygg bostäder vid västra Valhallavägen” anses besvarad med hänvisning till vad som står i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 maj 2016 följande.

1. Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 april 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Ett programförslag för västra Valhallavägen har tagits fram av Stadsbyggnadskontoret. Samråd genomfördes 2014 och då framkom det att luftkvaliteten för området behövde utredas vidare. Under 2015 har därför Exploateringskontoret och Stadsbyggnadskontoret tillsammans med andra förvaltningar arbetat med frågan om luftkvaliteten i programområdet.

Det visade sig att det är miljökvalitetsnormen för kvävedioxid (NO₂) som inte klaras vid en utbyggnad. NO₂ bildas genom förbränningsprocesser och generellt är trafik den främsta källan till NO₂ i städer. Ett dubbdäcksförbud påverkar inte nivåerna av kvävedioxid. För att klara miljökvalitetsnormen för kvävedioxid bör trafikmängden minskas och/eller fordon som släpper ut mindre föroreningar användas. Vartefter forsdonsflottan föryngras och antalet dieselfordon minskar så förbättras luftkvalitén. Det är dock långsiktiga åtgärder som inte möjliggör ett omedelbart genomförande av programmet.

Exploateringskontorets sammanvägda ställningstagande

De luftkvalitetsutredningar som genomförts visar att området med föreslagen bebyggelse klarar miljökvalitetsnormen för partiklar (PM₁₀) både i dagsläget och vid

en utbyggnad, halterna ökar dock vid en utbyggnad av området.

När det gäller kvävedioxid (NO₂) så visar utredningarna att miljö kvalitets-normen för NO₂ överskrids för ett större område jämfört med nollalternativet år 2020. Ca år 2023 förväntas dock miljö kvalitets-normen för NO₂ kunna klaras beroende på skärpta krav på fordonsflottan.

Sammanfattningsvis bedömer Exploateringskontoret efter grundligt utredande att det inte finns några kortsiktiga lösningar som skulle kunna åstadkomma den förbättrande effekten på luftkvaliteten som behövs.

Kontoret föreslår att exploateringsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 maj 2016 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Reservation anfördes av Jonas Naddebo (C), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 2 maj 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen anser att de planerade bostäderna utefter Valhallavägen skulle utgöra ett viktigt tillskott för stadens bostadsförsörjning. Många av de förslag som räknas upp i motionen har studerats inom programarbetet och det har tyvärr konstaterats att åtgärderna inte kan bidra till att sänka halterna av NO₂ i den omfattning som krävs för att klara miljö kvalitetsnormerna.

Nedan följer miljöförvaltningens kommentarer angående de i motionen föreslagna åtgärderna:

- Sänkt hastighet längs hela Valhallavägen

Inom arbetet med stadens hastighetsplaner har Valhallavägen i tidiga utredningar fått en föreslagen hastighet om 40 km/h. Om förslaget efter granskning beslutas att stå fast i hastighetsplanen för Östermalm kan en ny hastighetsgräns bli aktuell inom ett 5-årsperspektiv. Viktigt att beakta är att sänkta hastigheter inte automatiskt leder till att halterna av kvävedioxid sänks, det kan snarare bli tvärtom. Det som har betydelse för halterna är istället trafikens körmönster. Ett jämnt körmönster ger lägre utsläpp.

- Dubbdäcksförbud

Dubbäcksförbud leder till sänkta PM10 halter och förbättrar därmed luftkvaliteten, men halterna av kvävedioxid påverkas inte av åtgärden.

- Minska antalet körfält för bilar

Ett minskat antal körfält för bilar kan bidra till en minskad mängd fordonstrafik, samtidigt som bilköer samt ökad trafik på närliggande gator kan uppstå.

Trafikprognoser för Valhallavägen visar att gatan även efter Norra Länkens öppnande är relativt högt trafikerad.

Inom programarbetet för Västra Valhallavägen utreddes möjligheten att ta körfält i anspråk. Trafikkontorets utredning visade då att dagens fem körfält behövs för att klara av den prognosticerade biltrafiken utan att störa framkomligheten för buss. Enligt programmet planerades ett körfält i vardera riktningen reserveras helt för buss. Av resterande tre körfält riktas två mot Roslagstull och det tredje in mot staden.

Trafikreducerande åtgärder på det avlastade vägnätet efter Norra Länkens öppning planeras för närvarande på både Lidingövägen och Valhallavägen. I samband med detta undersöks på nytt möjligheten att ta bilkörfält i anspråk på Valhallavägen. På sträckan förbi programområdet innebär ett av de studerade alternativen att ett bilkörfält mot Roslagstull görs om till cykelbana.

- Ställ krav på att de bussar som angör Östra station bidrar till minskade utsläpp av partiklar.

Staden har inte rådighet över bussarna, men staden bör enligt miljöförvaltningen diskutera frågan med Trafikförvaltningen. Ett gott exempel är Linje 73 som idag trafikerar området Ropsten – Karolinska via östra station med Stockholms första helelektriska linje som har noll utsläpp av NOx.

- Att Stockholms stad ska inrätta miljözoner på gator där luften är särskilt dålig.

Idag finns det en generell miljözon för det inre trafikområdet (större delen av innerstaden) som förbjuder tunga fordon som inte uppfyller de stipulerade motorkraven från att köra i området. Det inre trafikområdet omfattar inte Valhallavägen. Att utöka det inre trafikområdet till att även innefatta Valhallavägen är idag svårt då Valhallavägen utgör en omledningsväg för Norra Länken.

Det är i dagsläget inte juridiskt möjligt att inrätta miljözon för lätta fordon. Transportstyrelsen utreder dock frågan för närvarande.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 maj 2016 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna och överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Christina Linderholm (C), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 maj 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret har på uppdrag av stadsbyggnadsnämnden tagit fram ett programförslag för utveckling av område invid västra delen av Valhallavägen och samråd har genomförts för detta under 2014. Efter samråd visade det sig att luftkvaliteten är avgörande för fortsatt planläggning och därför har frågan studerats mycket ingående efter samrådet.

Luftproblematiken inom programområdet handlar framför allt om miljö kvalitetsnormer för kvävedioxid som redan överskrids idag längs Valhallavägen. Området med föreslagen bebyggelse klarar enligt utredningarna miljö kvalitetsnormer för partiklar (PM10). Åtgärder som påverkar NO₂-nivåerna ska framförallt riktas till att minska utsläppen från källan genom att minska trafikmängden eller att använda renare fordon. Sådana åtgärder bedöms vara långsiktiga och inte har någon större effekt på kort sikt för att möjliggöra genomförande av programmet.

Stadsbyggnadskontoret har under programarbetet i samråd med trafikkontoret, miljöförvaltningen och exploateringskontoret utrett olika möjliga åtgärder som omfattar bland annat motionärens åtgärds paket för att minska NO₂ halterna längs Valhallavägen. Dessa åtgärder redovisas i det bifogade tjänsteutlåtandet.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret har tillsammans med övriga berörda förvaltningar i arbetet efter programsamrådet för västra Valhallavägen 2014 studerat frågan om luftkvalitet och gjort fördjupade utredningar. I dessa utredningar konstateras att erforderliga nivåer som klarar NO₂-halterna inte kan uppnås förrän tidigast år 2023 enligt prognoserna. De åtgärdsförslag som motionären lyfter fram har också studerats i de vidare utredningarna efter programsamrådet och kontoret kan konstatera att dessa inte kan bidra till att sänka halterna av NO₂ i den omfattning som krävs. Kommentarer kring de olika åtgärdsförslagen samt ytterligare studerade möjligheter att sänka NO₂-halterna redovisas utförligt i bilagt tjänsteutlåtande som avser en redovisning av programsamrådet för västra Valhallavägen och ställningstagandet efter detta (Dnr 2012-08809).

Kontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 april 2016 följande.

Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Karin Emlund (C), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 mars 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Inom arbetet med stadens hastighetsplaner har Valhallavägen i tidiga utredningar fått en föreslagen hastighet om 40 km/h. Kontoret ser positivt på denna sänkning med tanke på gatans karaktär och de många korsningspunkterna på sträckan. Om förslaget efter granskning beslutas att stå fast i hastighetsplanen för Östermalm kan en ny hastighetsgräns bli aktuell inom ett 5-årsperspektiv. Att sänka hastigheten ytterligare skulle leda till att gatans funktion som huvudgata påverkas och att framkomligheten för de många bussar som trafikerar sträckan skulle försämrats.

Vad gäller förslaget om dubbdäcksförbud på Valhallavägen skulle detta kunna vara en intressant lösning för att få ned partikelnivåerna. Detta skulle dock kunna få konsekvenser för Valhallavägens funktion som omledningsväg för Norra Länken. Frågan behöver utredas närmare innan det går att lämna något besked om saken. Dubbdäcksförbudet skulle inte få någon påverkan på nivåerna av kvävedioxid.

Inom programarbetet för Västra Valhallavägen utreddes möjligheten att ta körfält i anspråk. Trafikkontorets utredning visade då att dagens fem körfält behövs för att klara av den prognosticerade biltrafiken utan att störa framkomligheten för buss. Inom programarbetet planerades ett körfält i vardera riktningen att reserveras helt för buss. Av resterande tre körfält föreslogs två riktas mot Roslagstull och det tredje in mot staden. Detta för att få tillräckliga kömagasin mot Roslagstull och kunna få ut fordon från innerstaden så att det inte blir stående köer som låser korsningen med Odengatan och Lidingövägen.

Trafikreducerande åtgärder på det avlastade vägnätet efter Norra Länkens öppning planeras för närvarande på både Lidingövägen och Valhallavägen. I samband med detta undersöks på nytt möjligheten att ta bilkörfält i anspråk på Valhallavägen. På sträckan förbi programområdet innebär ett av de studerade alternativen att ett bilkörfält mot Roslagstull görs om till cykelbana.

Idag finns det en generell miljözon för det inre trafikområdet (större delen av innerstaden) som förbjuder tunga fordon som inte uppfyller de stipulerade motorkraven från att köra i området. Kontoret har med rådande lagstiftning inte möjlighet att ändra kraven för miljözonen men hoppas på sikt få möjligheten att göra detta. Det inre trafikområdet omfattar inte Valhallavägen. Att utöka det inre trafikområdet till att även innefatta Valhallavägen ser kontoret inte som en lämplig lösning då gatan utgör en omledningsväg för Norra Länken. Detta skulle innebära att de många tunga fordon som ska till och från hamnarna och som inte uppfyller miljözonens krav eller är längre än 12 meter inte skulle kunna nå sina mål de tillfällen Norra Länken är stängd. Trafikkontoret kan inte ställa direkta krav på bussentreprenörerna annat än genom miljözonen. Trafikförvaltningen reglerar själva

kraven på fordonen när de upphandlar trafiken.

Sammantaget bedömer kontoret att majoriteten av ovanstående åtgärder inte är genomförbara på kort sikt.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 14 april 2016 följande.

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 9 mars 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till förslaget då det bidrar till att uppnå stadens mål om minskad klimatpåverkan och ett ökat bostadsbyggande då Stockholm växer i snabb takt. Förvaltningens delar motionärens uppfattning att de 700 bostäder som är planerade vid västra Valhallavägen är en viktig del för att kunna uppnå målet om 140 000 nya bostäder fram till 2030, inte minst med tanke på områdets centrala läge och närhet till Kungliga tekniska högskolan och Stockholms universitet.

Förvaltningen ser också positivt på att på längre sikt inrätta särskilda miljözoner med syfte att förbättra förhållandena på de gator där luften är extra dålig, inte endast där nyproduktion av bostäder planeras utan även för att skapa en bättre miljö för befintliga boende på dessa gator.

YIMBY Stockholm

YIMBY Stockholms yttrande daterat den 28 juni 2016 har i huvudsak följande lydelse.

YIMBY Stockholm tillstryker förslaget i sin helhet då det är ett klart steg i rätt riktning för Stockholm. Med tanke på öppnandet av Norra Länken och att en av avsikterna var att minska trafiken på Valhallavägen bör målsättningen vara att göra om Valhallavägen till en stadsgata med väl tilltagna ytor för gång- och cykeltrafik. Målsättningen om 700 bostäder bör också ses över och om möjligt utökas.

Reservationer m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

att tillstyrka motionen samt att därutöver anföra

Vi välkomnar miljöförvaltningens inledande synpunkter om att bostäderna utefter Valhallavägen skulle utgöra ett viktigt tillskott för stadens bostadsförsörjning. Tämligen självklart kan tyckas. Därefter kan vi dock ta del av en dyster redovisning inför projektet.

Västra Valhallavägen, en plats som idag är en av Stockholms mest tätbebyggda och där en förtätning enligt utförd programförslag förmodligen skulle innebära en än mer attraktiv plats för stockholmarna. Programförslaget stötte dock på patrull när Länsstyrelsen lät meddela att förslaget inte skulle vara förenligt med lagstiftningen då kvävedioxidnormen skulle överskridas under de första åren fram till 2023. Hänsyn tas inte till att där redan idag bor många människor trots att normen överskrids, lagstiftningen skiljer tydligt mellan befintlig och ny bebyggelse. Detta är allvarligt ett problem för en växande stad.

Arbetet med programförslaget har pågått i över två år. Nu skjuts det på framtiden på grund av en regelomständighet som inte staden råder över. Utöver befogad kritik mot den nationella lagstiftningen anser vi även att omständigheten kring kvävedioxidnivåerna borde ha kunnat förutsetts bättre av staden när programarbetet inleddes 2014. Att arbetet stoppats är inte bara olyckligt mitt i en bostadskris, det framstår också som ett slöseri med skattebetalarnas pengar.

Motionens huvudsakliga syfte är att på lokal nivå komma tillrätta med luftproblematiken. Föreslagna åtgärder räcker kanske inte hela vägen före 2020, men trots detta anser vi att insatserna är viktiga för att ge staden fler verktyg för att öppna upp för fler bostäder i tät bebyggda lägen. Att minska trafiken är kanske det viktigaste verktyget, vilket också var en av tankarna från början med projektet Västra Valhallavägen. Resultatet av Länsstyrelsens besked blir därmed än mer frustrerande när stoppet av bygget faktiskt innebär att biltrafiken ges företräde - bilarna kan lugnt fortsätta att ta plats, utsläppen fortsätter och bostäder stoppas.

Slutligen, stadsbyggnadskontoret visar i sin utredning att staden kommer att klara normerna för luftkvalitet i området någon gång mellan 2020 och 2023. Det är då särskilt besynnerligt att staden inte kan tillåtas att fortsätta med projektet då projektet uppenbarligen har framtiden på sin sida. Nu förlorar staden dyrbar tid när projektet läggs på is. Vi har respekt för att staden följer Länsstyrelsens anvisningar som i sin tur följer lagen, men vi vill kraftfullt betona det orimliga i att en stolpig lagstiftning nu

sätter stopp för aldrig så behövda bostäder i ett av Stockholms mest populära och tätbebyggda områden.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av Christina Linderholm (C) enligt följande.

att tillstyrka motionen samt därutöver anført följande

Vi välkomnar miljöförvaltningens inledande synpunkter om att bostäderna utefter Valhallavägen skulle utgöra ett viktigt tillskott för stadens bostadsförsörjning. Tämmligen självklart kan tyckas. Därefter kan vi dock ta del av en dyster redovisning inför projektet.

Västra Valhallavägen, en plats som idag är en av Stockholms mest tätbebyggda och där en förtätning enligt utfört programförslag förmodligen skulle innebära en än mer attraktiv plats för stockholmarna. Programförslaget stötte dock på patrull när Länsstyrelsen lät meddela att förslaget inte skulle vara förenligt med lagstiftningen då kvävedioxidnormen skulle överskridas under de första åren fram till 2023. Hänsyn tas inte till att där redan idag bor många människor trots att normen överskrids, lagstiftningen skiljer tydligt mellan befintlig och ny bebyggelse. Detta är ett allvarligt problem för en växande stad.

Arbetet med programförslaget har pågått i över två år. Nu skjuts det på framtiden på grund av en regelomständighet som inte staden råår över. Utöver befogad kritik mot den nationella lagstiftningen anser vi även att omständigheten kring kvävedioxidnivåerna borde ha kunnat förutses bättre av staden när programarbetet inleddes 2014. Att arbetet stoppats är inte bara olyckligt mitt i en bostadskris, det framstår också som ett slöseri med skattebetalarnas pengar.

Motionens huvudsakliga syfte är att på lokal nivå komma tillrätta med luftproblematiken. Föreslagna åtgärder räcker kanske inte hela vägen före 2020, men trots detta anser vi att insatserna är viktiga för att ge staden fler verktyg för att öppna upp för fler bostäder i tät bebyggda lägen. Att minska trafiken är kanske det viktigaste verktyget, vilket också var en av tankarna från början med projektet Västra Valhallavägen. Resultatet av Länsstyrelsens besked blir därmed än mer frustrerande stoppet av bygget faktiskt innebär att biltrafiken ges företräde - bilarna kan lugnt fortsätta att ta plats, utsläppen fortsätter och bostäder stoppas.

Slutligen, stadsbyggnadskontoret visar i sin utredning att staden kommer att klara normerna för luftkvalitet i området någon gång mellan 2020 och 2023. Det är då särskilt besynnerligt att staden inte kan tillåtas att fortsätta med projektet då projektet uppenbarligen har framtiden på sin sida. Nu förlorar staden dyrbar tid när projektet läggs på is. Vi har respekt för att staden följer Länsstyrelsens anvisningar som i sin tur följer lagen, men vi vill kraftfullt betona det orimliga i att en stolpig lagstiftning nu

sätter stopp för aldrig så behövda bostäder i ett av Stockholms mest populära och tätbebyggda områden.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av Karin Emlund (C) enligt följande.

att tillstyrka motionen och anför därutöver följande

Att staden tvingas stoppa bygget av 700 bostäder vid västra Valhallavägen på grund av dålig luftkvalitet är inget annat än ett totalt misslyckande för stadens miljöpolitik.

Centerpartiet föreslår i motionen fyra konkreta förslag på kort sikt och att staden bör uppvakta regeringen för att på längre sikt få ytterligare verktyg för att kunna hantera lokala miljöproblem. Att inga av dessa förslag vinner majoritetens gehör är både förvånande och skrämmande. Stockholm ska bygga 140 000 bostäder till 2030 men det råder total brist på handlingskraft för att komma tillrätta med lokala miljöproblem som hindrar bostadsbyggande. Dessutom rimmar bristen på handlingskraft illa med att Stockholm ska ligga i framkant i miljö- och klimatarbetet.